

Posudek na bakalářskou práci Štěpána Smolena Vysvobozený Tantalos

Štěpán Smolen si vybral pro svou bakalářskou práci velmi zajímavé téma – představit Simonu Weilovou, u nás relativně málo známou francouzskou filozofku první poloviny XX. století, jako autorku, jejíž myšlení „se nachází v dvojím průsečíku mezi křesťanstvím a ateismem a mezi křesťanstvím a náboženským universalismem“.

Svou studii pojal velmi originálně z hlediska metodologického – postavil ji v podstatě na jednom motivu, na jednom textu autorky, který však velmi důkladně a všestranně interpretuje. Podle mého názoru se mu opravdu přesvědčivě podařilo dokázat, že si zvolil skutečně klíčový motiv, *motiv hladu a nasycení* a že tento motiv se mu podařilo využít jako hermeneutický klíč k pochopení toho, čím Weilová přispěla k moderní filozofické reflexi náboženského hledání. Š. Smolen se sice koncentroval na jediný poměrně krátký text z posledního období autorčiny tvorby, avšak zasadil ho do kontextu celého jejího díla a pečlivě vystopoval odkazy a souvislosti s jejími ostatními texty (čímž mimo jiné prokázal velkou znalost a hluboké porozumění celku její filozofické tvorby a rovněž příslušné sekundární literatury, množství komentářů i kritických hodnocení této autorky). Smolen ukazuje, jak se motiv „čekání a hladu“ v tragickém antickém mýtu o Tantalovi (jako symbol náboženské touhy moderního člověka) otvírá vůči možné boží vstřícnosti, kterou autorka nalézá v křesťanském motivu kříže, *kenosis*, Božího sebevyprázdnění, vzdání se moci.

Kladl jsem si otázku, zda se autor nemohl trochu více věnovat zasazení Weilové do kontextu filozofického a teologického myšlení XX. století, příp. upozornit na možný biografický kontext právě toho zvoleného motivu „hladu“. Předpokládám však, že zde nejde o opomenutí, nýbrž spíše o snahu o určitou „metodologickou čistotu“ a věrnost záměrně zvolenému přístupu – zaměřit se pouze na daný text a interpretovat ho „z něho samého“. Je třeba ocenit, že se jedná opravdu o velmi kvalitní a tvůrčí interpretaci, kdy autor pouze nereprodukuje myšlenky Weilové, nýbrž je určitým (odvážným, avšak legitimním, nikoliv svévolným) způsobem rozehrává a „domýšlí“.

V závěru se autor vrací k dvěma tezám, které deklaroval na počátku, když formuloval cíl své práce: vztah mezi křesťanstvím a ateismem a mezi křesťanstvím a náboženským universalismem v myšlení S. Weilové. Tento závěr obsahuje rovněž velmi cenné myšlenky, avšak vzhledem k tomu, že jde o splnění deklarovaného cíle práce, působí kapitalka závěr (která zdaleka není jen shrnutím předchozího) příliš stručně a tezevitě – zejména ve srovnání s důkladností, s níž se autor věnoval textu o Tantalovi, bychom čekali, že své závěrečné teze poněkud více rozvede.

Práce je velice kvalitní i po stránce stylistické a formální; imponující je velmi pečlivý poznámkový aparát, dokladující všechna podstatnější tvrzení odkazy k pramenům.

Závěrem:

Práce Štěpána Smolena je práce vynikající, svědčící o myšlenkové zralosti autora a jeho schopnosti originálně a do hloubky zpracovat zvolené téma. Jednoznačně navrhuji **hodnocení stupněm výborně** a přimlouval bych se i za publikaci této studie v některém odborném časopise či vědeckém sborníku.

29.5. 2007

Prof. PhDr. Tomáš Halík ThD.